

מסורת הש"ס

(א) [עי' צערוך ערך קץ פי' צאס ר' משה הדרשן],

תום' ישנים

הא' ישיבה אקציו
מקציר: ר' הקשה קצת, ויש
 להם חולץ' בלדן ק', וביא
 להם דבית המוקד היה
 לאפוס של עורה, וא"כ היה
 לו דרוס ית' המוקד פסון
 עורה, וא"כ דא קדמאר
 נחמה, דלשבת טלמא היס
 נחמולוס לפומית מערבית
 יטרו לפומית מערבית
 דעורה יטרו מערבית
 דרומית של בית המוקד,
 וסעי דקדמאר נחמ' דרומית
 דלשבת טלמא מערבית
 (דומה) וביסח חמי ינו ספיר
 תלמא דהסע דקדמאר ית'
 נחמה בןן מורחית
 דרומית דקדמאר חשבי ית'
 רביעית נחמה (מערבית)
 (מורחית) לפסות, דהא
 דחשבי ית' נחמה דרומית
 מורחית דרומית יטרו
 מורחית דרומית דבית
 המוקד פסות לפומית
 מורחית) של עורה, וא"כ
 ינו ספיר דא קדמאר נחמה
 לשבת בית המוקד ונחמה
 דחשומות דא חשבי סכא,
 שזומן שמיין בלדן וכו'
 בעורה, ונחמה וספיר גשה
 חמי וכו' בין בית ששחולא
 אבנ' מוצא ית' ולשבת בית
 העצילה דא חשבי סכא.
 ו' וקדמאר בלדן, ין חזן י'
 נחמה דלשבת ית' חשבי
 ולשבת טלה קרבן בעורה
 ובית המוקד, שחיר דא ית'
 דא נחמה מן ומחילה
 פסקתה בין שחירה, וא"כ
 יסוף דא חסו ית' לשבת,
 ואלה דא חסו ית' לשבת,
 ועוד ית' וכו' חזן
 העורה וכו' המוקד ממוין
 נחמה, ואלה דא חסו ית'
 וליעל (נו, כ' ד"ה
 ורמב"ם) ית' דלמא חסו
 דלא פריך אלא מלשבת טלה
 קרבן ונחמה הספיר, חסו
 קרבן ונחמה דלמא ית' חסו
 גבי לחם הספיר דקאפיו
 מיקא חסו ית' לשבת טלה
 קרבן.

אלא לאו שמע מינה ראב"י היא. ואיכסי ליה במעלה ימירה ולא
במוצה דשמעין ליה לראב"י כפ' שלשי (למקן 97 לו.) דאמר כוליה
מוצה בדרוס קאי וכל חי חלל הפתח מגולה (6). ואי קשיא היכי
מתוקמא סתמא מדות אליביה הא שמעין מהא סתמא שאוכל
המוצה שבע אמות בצפון על כרחיך
הכי מפרשי' הני עשרים וחמשה
אמות שאחיה נותן פלגין בין כבש
לכותל אלא חמשה אמות ומחצה
והכבש והמוצה ששים ושמים הרי
המוצה כולו בדרוס קאי וכולו כנגד
אמצע עזרה והמותר כולו למקום
הנסיין. ואי"ת אם כן שלא דקדק
התנא לחלקו לחצאין ויש לך להרבות
ולמעט להיכן שתרצה כר"י נמי מליט
מוקמת לה ויהא מוצה ממונה
באמצע עזרה כיצד תן עשרים ואחת

ומחזה מהם בין כשם לכותל והכשש שלשים וחצי המוצה ששה עשר נמצא אמצעו של מוצה לסוף ס"ו ומחזה שהוא אמצע עורה הא לא מציא אחרת שלא יהו מקום השולמות והנשקין אלא שלש ומחזה. ובעיני נראה לפרש הא דרב אדא בר אבהו וכל הסוגיא בלשון אחר רב אדא בר אבהו אמר הא מני אמתיתין דתמיד אמר להם הממונה קרי דרמיא מדות עליוהי מדות מיתנין דתמיד דפליגי אסתמא דמדות ר"י הא דשמעיין ליה דפליגי אסתמא דמדות דתניא ר"י אומר מוצה ממונע וכו' ואי ס"ד מדות ר"י היא מי משכחת לה והא תנן כו' אלמא רוביה דמוצה דדרוס קאי שמע מינה ולא גרסינן אלא לאו שמע מינה ר"א היא והכי פירושו שמע מינה מדות לאו ר' יהודה היא: רב אדא בר יחזקא אמר הא לשכס הטלאים אקצויי מקצאי. בשתי המקצועות נראית שארובה היא ועומדת במערב ומארכת ללד הצפון ולדרוס עד קרוב למקצועות שמאלן ומאלן: ודאי מפון מיתחוי ליה. משוכה ללד דרוס יותר: ודאי מדרוס מיתחוי ליה. משוכה ללד צפון: מסתבא דמערבית דרומית הוה. טפי ומודי בה תנא דתמיד אלא דנקיט סידרא (א) מדרוס ללפון מיתחוי ליה דרך הילוכו כאליו הוא צפון: מדרמינן לחס הפנים. דהוה סלקא דעתיה שהוא מונה והולך דרך ימין מפון למערב וממערב לדרוס ומדרוס למזרח לשכס הטלאים בצפונית מערבית לשכס החותמות במערבית דרומית לשכס בית המוקד דרומית מזרחית לשכס לחס הפנים במזרחית צפונית והוה רמינן עלה מתני' דמדות דקמיני דרומית מזרחית היא היתה לשכס לחס הפנים: ומשנינן אמר רב הונא צריה דרב יהושע. תנא דמדות קא חשיב דרך ימין כדמפרש בזה"ל דקאזיל ומני מדרוס למזרח וממזרח ללפון ומלפון למערב וממערב לדרוס והבא להקפיד כצ"ב כל הבית ומקוף דרך ימין מבחוץ זהו סדר הקפתו ומתניתין דתמיד דלא פירש מידי איכא למימר דדרך שמאל מנה ותו לא תיקשי מידי מהשטא: ח

۲۰

וַיֹּמַר קַח־שִׁיב דֶּרֶךְ שְׂמֹאלָא. תִּימָה לִי
הַפְּנִים נָמִי אֶתְקוּיִי מִקְלִיא דְקִימָא

זלמן	מוקד	לחם
	בית המוקד גדול	
	מזמורת	טבלאות

מערב

הטבילה עליכם למימרה
אחריו יניחו א"כ הו
דחמיד משמע עליכם
בקרן מזמורת דרומית
אחת בקרן מזמורת פונית
מסתבצת בקרן מזמורת

שבעת ימים פרק ראשון יומא

יב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלף
ללו וכו' הפסח מגולה
ובשר הפסח חצי רוחב
היכל דרומי כלה
המזבח והוא חצי רוחב
חלל הפתח וכו' קטל
וכו' שמינין מהל סתמא
וכו' הני שפירש וחמש
אמות שאין אהת טמן קל
כנגד וכו' גדרוס קלי וכלה
כנגד אמצע עזרה והמזבח
טנול למקום השולחנות
והנסינן וכו' דאמר להן
הממונים וכו' אלמא רבא
למנח: (ב) שם ד"ה
מסתברא סדרלא דאחי
מדכוס לנפין דמיתחדי
לוי:

רבינו חננאל

[illegible]

להו לשכת החתומות
ולשכת בית המקדש,¹
והיא נתא לא פריש לא
אלא בסימנין, וכולן על
שכ בית המקדש. ומסתברא
לשכת הטלמים היא
מערבית דרומית לזמר
שסמוכה היא לצורה.
ההווה צפנית מערבית
לזמר שסמוכה היא לחיל.
ומנלן שהיא דרומית
מערבית מדרמינן לשכת
לחם הפנים אלשכת לחם
הפנים. ומשינא אמר רב
הואנ בריה דרב יהושע מר
חשיב דרך ימין וזמר חשיב
דרך שמאל.

(א) ע"י תו"י כאן ד"ה האי לשבב ודו"ק.

(ב) וזדזרי רזינו חילו יתישז
קושיית התוס' לעיל ט"ז ד"ה
דרומית מזרחית ע"ש.

וְלֹא־מִתְחַזֵּא עִמּוֹ דְּהֵם לֹא מִתְחַזֵּא פִּתְחָא מִחֲמַת י"ב מַעֲלוֹת שְׂצִי הָאֵלֶּס
וְלֹא־מִתְחַזֵּא לְהִי נֶקֶט לְמַעֲלָה מִן הָקוֹצֵב לְפִי שְׁאוּמֵס מַעֲלוֹת הֵם שֶׁ
לֹא־מִתְחַזֵּא וְהֵם כְּלִיס כְּנֻגַּד כְּנִיסַת הָקוֹצֵב שֶׁהוּא כְּמוֹ כֵּן שֶׁ אֲמוֹת מִן
הָהִקְרָקָה וְהֵם שֶׁהִקְשָׁה רַש"י אֲמַאי לֹא מִשְׁנֵי דְשׁוּלְמוֹת כְּבָלָל נִסְקִין

וכי פלגינן צ"ה אמות י"ב ומחצה
צ"ן הכבש לכותל והאחר לשולחנות
א"כ הו"ע ד' ומחצה ולא מתחזא
פיתחא צנניסת היסוד והסוצו לא
ידענא מי דחקו לפרש כן דהספר
מקשה מהנהו צ' אמות דכניסת
היסוד והסוצו ומתוך כך הקשה מה
שהקשה שהרי נוכל לפרש דכפשיטות
הוא מקשה והא ר"י אית ליה מוצח
ממוצע וסתמא דמדות גית ליה
ממוצע ולכל הפחות רוציה דל"ה
וא"כ סתמא דמדות דלא כוותיה

והוא דמסקין אלף שמע מינה ר' אליעזר בן יעקב היא דלמר כוליה דדרוס ולא קאמרין דמתניתין דמדות ס"ל דרוביה דדרוס וכלהבי היה כותל מזרחי נמוך משום דמיכסי פיתחא כשזאמר ש"צ אמות ומחצה היה בין כבש לכותל וא"כ לא יהיה לו ראייה מההיא דתימי כרצ"י י"ב לומר משום דלא אשכחן אלף שלם מחלוקת דבהא מילתא לאמא דלמר כוליה בצפון ואיכא למ"ד כוליה דדרוס ואיכא למ"ד ממוצע וכיון דההיא דמדות לא הוה מניין לזאמרא כממאן דלמר כוליה בצפון ולא כממאן דלמר ממוצע אין לנו לדנות מלצננו מחלוקת רביעית ולומר דקסבר דמתניתין דמדות רוביה דדרוס כיון דלא אשכחן תנא דלמר הכי אלף על כרחין כרצ"י היא דלמר כוליה דדרוס ומה שפירש רש"י הא מני ר"י היא דקאי אההוא דתמיד אין הלשון משמע כן דהכי הוה ליה למימר מאן תנא תמיד ר"י היא ועוד לשון אלף מני רבי יהודה היא משמע דקאי אהך דלוקי מיהו ועוד כיון דלא אשכחן לשנויי אלף דלא דקסבי סתמא דתמיד אדמדות וקאמר ר"י היא אהיהא דתמיד ואין לו כח לאוקמה כוותיה אלף משום דאשכחן דפליג אדמות טפי והוה ניחא למימר מדאשכחן דריש פרק קדשי קדשים (יבמות דף נח: ע"ב) דסתמא דתמיד קא סבירא מוצא ממוצע כרבי יהודה ולא כרצ"י דקסבר כוליה דדרוס קאי ועוד קשה לימא אבא שאול היא אהיהא דתמיד כמו שהוכחתי לעיל דסתמא דתמיד דפליג אסתמא דיומא אבא שאול היא ועוד שאול מוצא הספדים דבכל הספדים גרס במסתמא אלף לאו משום מינה רצ"י היא שמע מינה:

וּמָרָא קָא חָשִׁיב דְּרַךְ שְׂמַחָא. מימָה לִי לִנְמָא אִילֵּי וְאִילֵּי דְרַךְ יִמִּין וְתַנָּה דְּתַמִּיד קָא חָשִׁיב מְגוּלָּה דְקָאִי צְבִית הַמוֹקֵד גָּדוֹל וּפְנִינֵי כְּנֵגַד הַשְּׂכֻתֹת וְתַנָּה דְּמִדּוֹת קָאִי מֵאֲחֻרָאֵי צְעוּרוֹת וּפְנִינֵי לְשֻׁכּוֹת וְקוֹל לְהִבִּין וְיִלֵּל דְּכִנְסַת מַמִּיד פֶּרֶק אֲמַר לֶהֱן הַמְּמוּנֶה (ד' ק.) קְתִי צִמַר שְׁהִי מְפִיסִין אֲמַר לֶהֱן הַמְּמוּנֶה בִּיצְרָא לִי טַלְה מַלְשַׁת וְכו' וְלִמְקַן צְבִיב (ד' ק. כה.) אֲמַר שְׁהִי מְפִיסִין בְּלִשְׁתַּת הַגּוֹזִים אֲלֵמָּה דְקָאִי מֵאֲחֻרָאֵי וְלֵךְ הָאִי צְבִית הַמוֹקֵד וְלִכְסִי לֵן אֲתֻתְהֵן דְּחָאִי מְגוּלָּה:

קא חשבי אלא דלשכת לחם
ומאן דאמי מדרוס מתחזיא

ההיא דלחם הפנים כזה
ואין

אלא לאו שמע מינה רבי אליעזר בן יעקב
היא שמע מינה רב אדא בריה דרב יצחק אמר
האי לשכה ⁽⁶⁾ אקצויי מקצאי ודאתי מצפון
מתחזיא ליה בדרום ודאתי מדרום מתחזיא
ליה בצפון ומסתברא דבמערבית דרומית
הואי ממאי מדרמינן לחם הפנים אלחם הפנים
ומשנינן אמר רב הונא בריה דרב יהושע מר
קא חשיב דרך ימין ומר קא חשיב דרך שמאל

והוא דמסקין אלא שמע
כוליה דדרוס ולא קאמרין
והיה היה כותל מזרחי נמ
אמות ומחצה היה בין כבש
דמיא כרצ"י ים לומר
בזה מילתא אריב למאן ד
דרוס ואיכא למיכא ממוע
כמאן דאמר כוליה כפון
ממלכנו מחלוקת רביעית
דרוס כיון דלא אשכח
היא דאמר כוליה דרוס ו
אהיה דתמידי אין הלשון
תנא דר"י ר"י א עוד
תקאי תוך דליק מניה
סתמא דתמידי אדמד
לו כח לאוקמה כוותיה א
היה ייחא למימר מדאשכח
דסתמא דתמידי קא כבד
דקסבר כוליה דדרוס קא
דתמידי כמא שזוכתי לעיל
אצא שמו היא עוד שהיה
בסתמא אלא לאו

ומר קא חשיב דרך שמ
ותנא לתמיד קא
ופניו כנגד הלשכות ותנא
וקל להצין וי"ל דזממכת
בזר שהיו מפיסין אמר לה
ולקמן בפ"ב (דף כה.) אמר
דחאי מאבראי ולא חאי צדי

ממאי לא משני דאידי ואידי
זרע ומאן דאתי מלפון מת

ת החותמות דרומית מערב
ההיא דמדות נמי מתוק
ת החותמות ולשכת צית
צ במסכת מדות (פ"א)
מזבח ואחת שנה יורדי
המוקד אלף ארבע לש
ימין קא חשיב אם כן
בקרן מערבית דרומית
משמע לאותם שחי לש
קשיא לן מנא ליה הא ד
ית הו"י ואפ"ה מיתר

לפי משמעות הקושיא
מזרח

מוקד	לחם
בית המוקד גדול	
חותמות	טלאים

לוח

מער 3

הטבילה דליכא למימר
אחריני ניהו א"כ הוו
דתמיד משמע דלשכת
צקן מורחית דרומית
אחת צקן מורחית נפוגי
מסתברא דצקן מערב